

การประชุมวิชาการระดับชาติ

“นวัตกรรมแบบองค์รวมเพื่อการป้องกัน
และแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน”

“นวัตกรรมแบบองค์รวมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน” **(The National Conference on Holistic for Sustainable Drug Prevention and Rehabilitation) (NHDR)**

วันศุกร์ที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2568

ณ ห้อง Ballroom C ชั้น 2 โรงแรมมารวย การ์เด็น กรุงเทพมหานคร

จัดโดยศูนย์กลางองค์ความรู้สากลด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศไทย (PSDP-Hub)
ร่วมกับศูนย์รวมผู้เชี่ยวชาญด้านชุดตรวจวินิจฉัย

หัวข้อนโยบายและแนวทางการป้องกัน แก้ไขปัญหายาเสพติด

ในมุมมองของผู้บังคับใช้กฎหมาย ผู้ตีความกฎหมาย และผู้กำหนดความผิด

พันตำรวจตรี ดร. สันติ ผิวทองคำ
ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะชั้นต้นในศาล
จังหวัดวิเชียรบุรี

E-MAIL : SOBSUAN48@HOTMAIL.COM

ผู้นำเสนอ

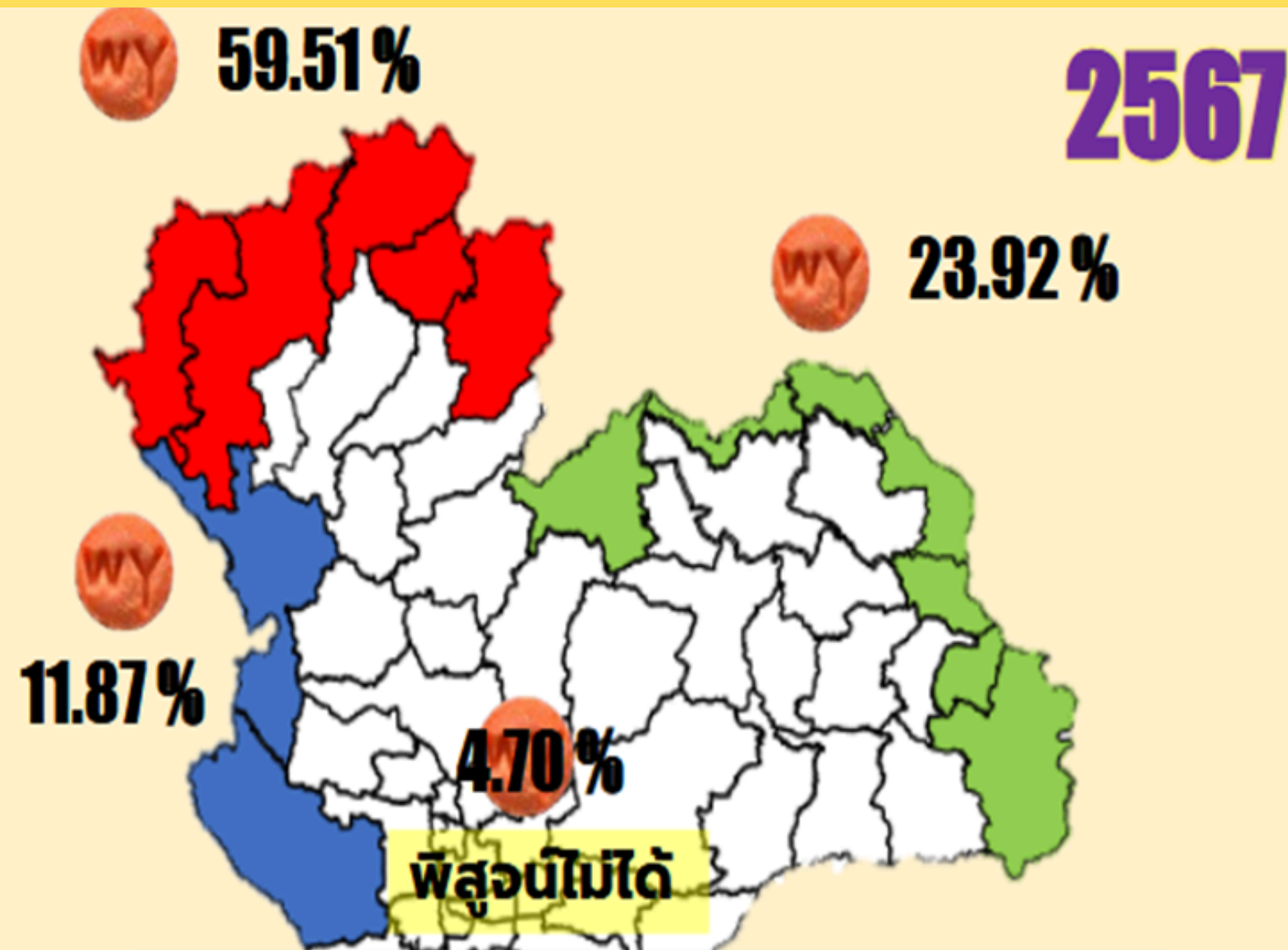
สถานการณ์ยาเสพติด

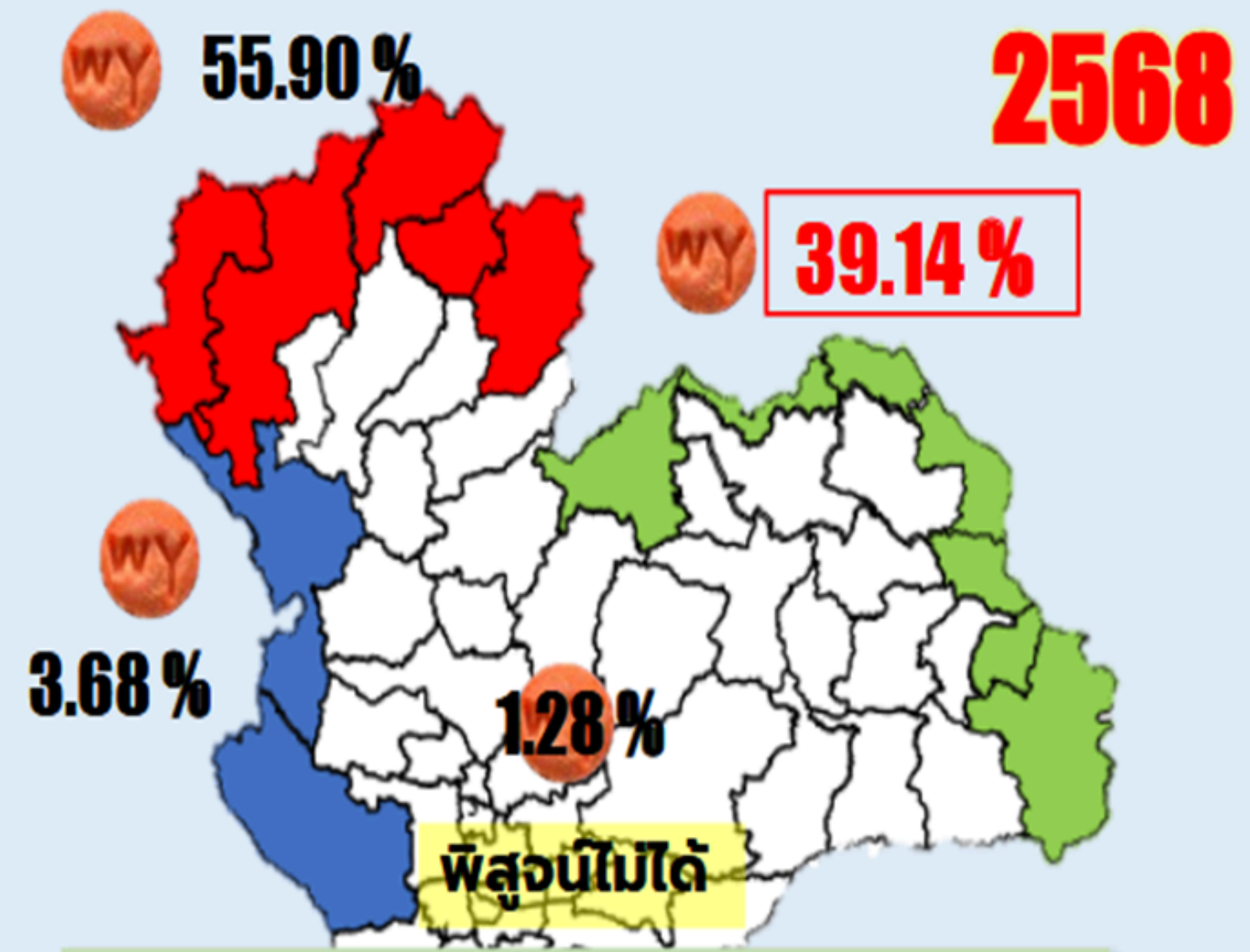
ONCB

สถานการณ์ของประเทศไทย

สัดส่วนพื้นที่นำเข้าชายแดน 6 เดือน

- เหนือ 119 คดี 252,016,795 เม็ด
- ตะว. 107 คดี 101,317,005 เม็ด
- ตะ. 7 คดี 50,276,465 เม็ด
- พื้นที่นำเข้าชายแดน 42 คดี 19,901,133 เม็ด

- เหนือ 122 คดี 241,285,596 เม็ด
- ตะว. 182 คดี 168,945,295 เม็ด
- ตะ. 5 คดี 15,868,862 เม็ด
- พื้นที่นำเข้าชายแดน 29 คดี 5,561,855 เม็ด

สถานการณ์เฉพาะ

วันพุธที่ 4 มิถุนายน 2568 สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับคณะกรรมการบริหารเครือข่ายองค์กรวิชาการสารเสพติด ได้นำเสนองานวิจัย **“ประมาณการจำนวนประชากรผู้ใช้สารเสพติดของประเทศไทย” ปี 2567** ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยสำรวจครัวเรือนทั่วประเทศ เพื่อคาดการณ์ประมาณจำนวนผู้ใช้นายาเสพติดในประเทศไทย พ.ศ. 2567 รวมถึงความชุกของผู้ใช้สารเสพติด จำแนกตามชนิดยาหรือสารเสพติด รูปแบบ และลักษณะการใช้สารเสพติดของประชากรในประเทศไทย โดยผลการสำรวจพบว่า **ประชากรไทยอายุระหว่าง 12 - 65 ปี เคยใช้สารเสพติด จำนวน 3,715,393 คน, ใช้ใน 1 ปี จำนวน 1,910,027 คน, ใช้ใน 30 วัน จำนวน 1,201,677 คน ใช้ 20 ใน 30 วัน (ใช้บ่อย) จำนวน 330,522 คน**

ชนิดยาเสพติด	เคยใช้	ใช้ใน 1 ปี	ใช้ใน 30 วัน	ใช้ 20 ใน 30 วัน
ยาบ้า	3,082,300	1,573,810	1,012,090	281,159
ไอซ์	801,669	174,249	51,502	10,775
เฮโรอีน	323,338	152,646	73,475	15,831
ยาอี	375,732	148,778	106,314	26,720
ยาเค	304,817	93,944	44,039	7,162
สารระเหย	358,534	76,813	4,857	1,246
ฝิ่น	287,881	68,012	36,844	2,549
โคเคน	88,187	10,740	8,100	2,829

คดีอาญาที่ฟ้องสู่ศาล 100% ประกอบด้วย

- คดียาเสพติดกว่า 60 – 70 %
- คดีออนไลน์ 20 - 30%
- คดีอื่น ๆ 5 – 10%

1. ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด

- ยาเสพติดให้โทษ 5 ประเภท
 - วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท
 - สารระเหย

สิ่งเหล่านี้ยังคงมีอยู่ในสังคมไทย

2. การแพร่ระบาดของยาเสพติดเป็น “บ่อเกิด” ของอาชญากรรมอื่น ๆ

การลักทรัพย์ ชิงทรัพย์
เพื่อนำเงินไป ซื้อยาเสพติด

การคลุมคลั่ง ก่อเหตุ
ฆ่าบุพการี เผาทรัพย์ผู้อื่น

มีอาการเหมือนคนบ้า เป็นบ่อเกิดแห่ง อาชญากรรม

3. นโยบายและแนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด

ประเทศไทยมีจุดมุ่งเน้นที่การดำเนินการอย่างครอบคลุมในทุกมิติ ตั้งแต่ ต้นทาง-กลางทาง-ปลายทาง และถือว่า ผู้เสพคือผู้ป่วย ที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาและฟื้นฟู เพื่อให้กลับคืนสู่สังคมได้อย่างปกติสุข

นโยบายหลักและแนวทางปฏิบัติสามารถสรุปเป็นมาตรการหลัก ๆ ได้ดังนี้

- มาตรการป้องกัน (Prevention)
- มาตรการปราบปรามและสกัดกั้น (Suppression and Interdiction)
- มาตรการบำบัด ฟื้นฟู และการคืนสู่สังคม (Treatment, Rehabilitation, and Social Integration)
- มาตรการบริหารจัดการและอื่นๆ

นโยบายและแนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด จึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่ไม่อาจละเลย และ หรือ มองข้ามไปได้เลย

คำถาม ???

นโยบายและแนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด รูปแบบใด จึงจะเหมาะสม
ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

นโยบายและแนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ผ่านมา

1. มุ่งเน้นไปที่ “การบังคับใช้กฎหมาย” มุ่งเน้นจับกุมผู้กระทำความผิดแบบเบ็ดเสร็จเด็ดขาด เช่น การทำสงครามกับยาเสพติด การฆ่าตัดตอนการตัดเส้นทางการเงิน การยึดทรัพย์
2. มุ่งเน้นไปที่ “การเพิ่มโทษแก่ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด” เช่น การกำหนดให้มียาบ้า 2 เม็ด ต้องจำคุกไม่เกิน 15 ปี และต้องปรับด้วยไม่เกิน 1,500,000 บาท (หากไม่มีค่าปรับให้ติดคุกอีก 1 - 2 ปี แทนค่าปรับ)

สถิติยาเสพติด

10 เดือนปีงบประมาณ 2568

(1 ต.ค.67-30 ก.ค.68)

✓ ดำเนินคดีกว่า	210,000 คดี
✓ จับกุมผู้ต้องหาว่า	211,000 ราย
✓ อาัยัดทรัพย์ฯ	12,000 ล้านบาท

ยึดยาบ้ากว่า	851 ล้านเม็ด
ยึดไอซ์กว่า	41 ตัน
ยึดเฮโรอีนกว่า	1.2 ตัน
ยึดเคตามีนกว่า	5 ตัน

คำถามคือ

1. คดียาเสพติดลดลงหรือไม่
2. ผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดลดลงหรือไม่
3. ผู้ติดยาเสพติดลดลงหรือไม่

คนกันดาร

คำตอบคือ

1. ศาลมีแนวคิดตั้งศาลคดียาเสพติดโดยเฉพาะ
2. เพราะปริมาณคดียาเสพติด มีจำนวนมาก
3. จำนวนผู้ต้องขังคดียาเสพติด มีมากกว่าเรือนจำ 3-4 เท่า (เรือนจำรับได้ 1 แสน แต่มีผู้ต้องขังมากถึง 3 แสน)

สาเหตุคือ

นโยบายและแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติด ของเราที่มุ่งเน้นไปที่

1. การบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด และครบวงจร ซึ่งเน้น 3 ยุทธศาสตร์หลัก

- การปราบปรามและสกัดกั้นอย่างเด็ดขาด
- การนำผู้เสพเข้าสู่การบำบัดและฟื้นฟู
- การป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกัน

2. การกำหนดโทษที่รุนแรง เด็ดขาดและหนักหน่วง สำหรับ ผู้ผลิต ผู้ค้า และเครือข่ายอาชญากรรม รายใหญ่

ใช้ “ยาแรงรักษาผู้ป่วย”

รักษาผู้ป่วย” ให้หาย ไม่สนว่า ผู้ป่วยจะป่วยมาก ป่วยน้อย ป่วยหนัก ใช้ยาแรงหมด

ผลที่ได้

1. ผู้ป่วยหาย แต่พิการทางกาย
2. ผู้ป่วยกลับไปสู่สิ่งแวดล้อมเดิมๆ ที่มีเชื้อโรคทำให้ติดเหมือนเดิม
3. ผู้ป่วยถูกผู้คนในชุมชนรังเกียจ เพราะถูกใช้ยาแรง เหมือนพาหะนำโรค
สู่ชุมชน กลายเป็นคนพิการทางใจ
4. มีโอกาสหวนกลับไปป่วยซ้ำ
5. เรามอบหมายให้ตำรวจปกครอง ปปส. ทำหน้าที่จ่ายยา

มาถึงตรงนี้จะเห็นได้ว่านโยบายที่ผ่านมา

1. เน้นการบังคับใช้กฎหมายและโทษที่รุนแรง
2. ทำหน้าที่เฉพาะหน่วยบังคับใช้กฎหมายของ
 - กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
 - สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
 - กรมการปกครอง
 - หน่วยพิเศษ

สิ่งที่ยังขาดอยู่

1. นโยบายการป้องกัน
2. นโยบายการปราบปราม (มีมาตรการ)
3. นโยบายการบำบัดฟื้นฟู สงเคราะห์
4. การบูรณาการทุกภาคส่วน
(ไม่ใช่เรื่องของตำรวจ ปส. ปปส. หรือ ปกครองเท่านั้น)

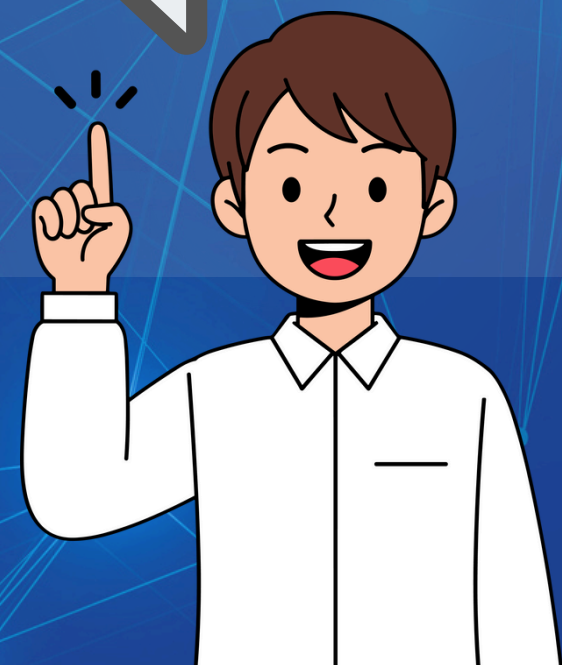

ข้อเสนอแนะในการกำหนดนโยบาย และแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติด

ควรรำแนวคิดทฤษฎี

การบูรณาการแบบนวัตกรรมองค์รวมเพื่อป้องกัน
แก้ไขปัญหายาเสพติดและบำบัด รักษาฟื้นฟูส่งเสริมให้ผู้กระทำผิด

มาใช้ในการบูรณาการแนวคิด

1. นโยบายการป้องกัน โดยหน่วยงานที่เล็กที่สุดของสังคม (อบต. โรงเรียน)

- ก. การป้องกันเชิง “รับ” เช่น การให้ความรู้ สู่ชุมชน เด็ก เยาวชน เหมือน “วัคซีน” ป้องกันโรคยาเสพติด
- ข. การป้องกันเชิง “รุก” เช่น การเปิดรับข่าวสารจากชุมชน นำไปมอบให้ฝ่ายบังคับใช้กฎหมาย การจัดตั้งอาสาชุมชน เป็นต้น

2. นโยบายการปราบปราม

- ก. บังคับใช้กฎหมาย ให้เหมาะสมกับ ผู้ค้า + ผู้ครอบครอง + ผู้เสพ + ผู้ป่วย
- ข. ยึดทรัพย์ เพื่อตัดท่อน้ำเลี้ยง
- ค. การบูรณาการผล ตำรวจ ปปส. ปส. ปกครอง อัยการ ศาล (กระบวนการลงโทษที่เหมาะสมกับการกระทำ)

3. นโยบายการบำบัด รักษา ฟันฟู ผู้ติดยาเสพติดหรือผู้กระทำผิด
(กระทรวงสาธารณสุข นวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์ และหน่วยทหาร)

4. นโยบายการสงเคราะห์ผู้พ้นโทษ หรือพ้นจากการติดยาเสพติด
(กระบวนการหลังคำพิพากษาและการสังคมสงเคราะห์)
โดยให้โอกาส หรือผลักดันออกจากสิ่งแวดล้อมเดิม

5. “งบประมาณสนับสนุน” เป็นสิ่งสำคัญที่จะขับเคลื่อน
ทุกอย่าง

ป.ป.ส. ชี้ “ผู้ติดยาเสพติด” ทางการแพทย์
ถือเป็น “ผู้ป่วยด้วยโรคสมองติดยา” สามารถรักษาให้หายได้
ขอให้สังคมเข้าใจช่วยกัน ดูแลและให้โอกาส

รัฐบาลยกระดับ sw.สต. ทั่วประเทศ 9,763 แห่ง
ให้สามารถ บำบัดรักษา ทำให้ผู้เสพเข้าถึงได้ง่าย

สรุป

การนำนโยบาย การป้องกันเชิงรับและเชิงรุกตั้งแต่ ชุมชน เด็ก เยาวชน ครอบครัว การปราบปรามจับกุม (รวมถึงขั้นตอนกระบวนการ พิพากษาคดีและการกำหนดโทษให้เหมาะสม) การบำบัดรักษาฟื้นฟู การสังคมสงเคราะห์ผู้กระทำผิดและผู้ติดยาเสพติดที่พ้นโทษแล้ว มา “บูรณาการแบบองค์รวม” แก้ไขปัญหาไปด้วยกันภายใต้ “นโยบาย และแนวทางเดียวกัน” โดยจัด “งบประมาณการดำเนินการที่เพียงพอ และเหมาะสม” เพื่อตอบสนองและแก้ไขปัญหายาเสพติด

อภิปรายผล แลกเปลี่ยนข้อมูล

ขอขอบคุณ

พันตำรวจตรี ดร. สันติ ผิวทองคำ
ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะชั้นต้นในศาลจังหวัดวิเชียรบุรี